
100.000 € - liian halpa hinta Padasjoesta

Esitys kuntapäätäjille

1.10.2021

Johdanto

- Tässä lyhyessä selvityksessä käydään läpi mitä tuulitehtaat voisivat tuoda kunnalle ja millaiset riskit ne tuovat välittömästi tullessaan.
- **Selvityksessä esitetään konkreettisia vaihtoehtoja, joilla saadaan sama ja suurempi euro-hyöty – tuulitehtaita merkittävästi pienemmillä riskeillä.**
- Tuulivoima nähdään usein kuntatalouden pelastajana. Tässä selvityksessä on käytetty Kyyjärveä esimerkkinä kunnasta, jonne on tulossa paljon tuulivoimaa. Yhteenvetona voi todeta, että ”tuulivoima kunnat” ovat usein harvaksen asuttuja kuntia, joissa talous on huono ja liiketoimintamahdollisuudet kehnot.
- Viimeisessä osiossa esitetään yleiskatsaus **sähkömarkkinasta** Suomessa. Tiesitkö, että Suomessa on käynnissä ja rakenteilla noin 6500 MW tuulivoimaa? Valmiita kehitettyjä kaava-alueita on jo olemassa 20 000 MW edestä. **Nämä alueet riittävät hyvin seuraavaksi 30 vuodeksi. Suomen sähköjärjestelmään ei mahdu taloudellisesti enemmän kun noin 10 000 MW tuulivoimaa.**
- Padasjoki tunnetaan kauniista, aidosta luonnostaan. Suuri osa Päijänteen kansallispuistosta on Padasjoen kunnan alueella. Padasjoen strategia Experience Nothing (maisema, metsä, mielihyvä) on saanut myönteistä huomiota siitä, että kunta on ymmärtänyt, että sen merkittävästi puoleensa vetävä potentiaali on ainoalaatuisessa maisemassa – jonka arvo on varmasti enemmän kuin 100.000 euroa (tuulivoiman tuoma verotulo).

Kiinteistöveron tarkastelua

Tuulivoimala

- Tuulivoima yhtiö alkaa maksamaan kiinteistöveroa kun voimala otetaan kaupalliseen käyttöön.
- Kiinteistöveron määrä **ei ole vakio vaan pienenee** ajan kanssa.
- Esitetty keskimääräinen kiinteistövero, suuruudeltaan noin 100 000 € on tasoltaan oikea.
- Todennäköiset valitukset liittyen kunnan päätöksiin työllistävät kunnan henkilökuntaa ja kunta voi tarvita kallista lainopillista avustusta.

Vapaa-ajan kiinteistöt

- v. 2020 Padasjoella oli 2867 vapaa-ajan kiinteistöä.
- Vapaa-ajan kiinteistöihin kohdistunut kiinteistövero oli v. 2020 **514 000** euroa.
- Vero% on 1,2 joka on keskitasoa Suomessa.
- Kiinteistöverotusta on tarkoitus uudistaa niin, että verotusarvot vastaisivat paremmin alueen hintatasoa ja rakentamiskustannuksia.
- Tuoreen (v. 2021) ruotsalaisen tutkimuksen mukaan (Kungliga Tekniska högskolan, The Socio-Economic Cost of Wind Turbines: A Swedish Case Study) kiinteistöjen arvo on **laskenut 20-30% tuulivoimaloiden johdosta**.
- Kiinteistöverouudistuksen jälkeen on riski, että Padasjoen verokertymä pienenee, koska kiinteistöjen arvot laskevat.
- Toisaalta kunta voisi korottaa kiinteistöveroa nykytasostaan 20% jolloin kiinteistövero% olisi **1.4%** ja kunta saisi ainakin saman verran lisää verotuloja kun voimalan kanssa - ilman, että muut verotulot kärsisivät vastaavalla tavalla.
- Korotus voidaan tehdä pienissä erissä siten, että veroa on korotettu nykytasostaan 20% 5-10 vuoden päästä.

Työllistämisen tarkastelua

Tuulivoimala

- Tuulivoimala hankkeiden urakoitsijat ovat isoja kansanvälisiä yrityksiä kuten, Vestas, Siemens, Nordex ja GE.
- Perustusten teossa on isompia pohjoismaisia rakennusliikkeitä.
- Paikallisia palveluita voi ehkä olla jonkin verran maarakennustoissa – väite merkittävästä paikallisesta työllistämisestä ei ole toteutunut Suomen tuulivoimahankkeissa.
- Voimaloiden huolto perustuu siihen, että turbiinotoimittajat antavat jopa 25 vuoden käytettävyyssakuita. *Huoltotoiminnat tulevat koko elinkaaren ajan* näistä isoista kansanvälisistä yhtiöistä, joilla on omia organisaatioita Suomessa ja jotka hoitavat useampia laitoksia.
- Paikalliset palvelut ovat suuruudeltaan noin 10 000 euroa vuodessa ja liittyvät tyypillisesti huoltotöiden kunnossapitoon, lumitöihin ja vastaaviin.

Vapaa-ajan kiinteistöt

- Padasjoella on noin 7000 vapaa-ajan asukasta.
- Jos varovaisesti olettaa, että jokainen käyttäisi palveluita 1000 euron edestä kokonaisuus olisi 7 miljoonaa euroa vuodessa. Tämä luku on luultavasti liian pieni.
- Aidosti *merkittävän työllistämisen* näkökulmasta kunnan tulee kaikin tavoin edistää, että vapaa-ajan asukkaat *ovat mahdollisimman paljon* Padasjoella.
- Vapaa-ajan asukkaiden määrän kääntyessä laskuun tuulivoiman tunnistettujen ongelmien myötä, sillä on suoria taloudellisia vaikutuksia paikallisille palvelujen tuottajille.
- Lapissa yrittäjät ovat vastustaneet jyrkästi tuulivoima kehitelmiä koska tiedostavat laitoksien negatiivisen vaikutuksen maisemakuvaan ja alueen vetovoimaan sekä matkailuliiketoimintaan.

Padasjoki vertailua tuulivoimakuntaan (Kyyjärvi)

- Kyyjärvellä on useampi tuulivoimalahanke vireillä ja muutama rakenteilla.
- Tilastoista nähdään hyvin mistä kunnan taloudellinen ero syntyy.
- Padasjoella on yli kymmenkertainen määrä vapaa-ajan asuntoja ja vapaa-ajan kiinteistövero on kuusi kertaa isompi. Kyyjärvellä vero% on 1.6 %. Jos Padasjoella olisi sama kiinteistövero % verotulot olisivat yli 200 000 € vuodessa suuremmat.
- Verotettavat tulot ovat noin 20% korkeammat Padasjoella.
- Vuosikate on positiivinen Padasjoella ja negatiivinen Kyyjärvellä.
- Kyyjärvellä kunnalla on lainaa melkein 3 kertaa enemmän per asukas.
- Padasjoki on taloudellisesti hyvin hoidettu kunta. Experience Nothing -strategia näkyy hyvin talousluvuissa.
- **Voi perusteellisesti kysyä MIKSI Padasjoki riskeeraisi toimivan strategiansa saadakseen tuulivoimasta tuloa, joka vastaa ainoastaan 1-2% kunnan tämän hetkisestä verokertymästä?**
- Padasjoen kunnan strategia rakentaa kuituverkkoa laajasti kunnan alueella tukee sitä, että etä-työ mahdollisuudet kasvavat.
- Vapaa-ajan asukkaiden joukossa on paljon yrittäjiä – edelleen tulisi selvittää halukkuutta muuttaa yritysten kotipaikaksi Padasjoki, jolloin osuus yhteisöveroista tulisi Padasjoelle. Muutosilmoitus on helppo tehdä.

		Padasjoki	Kyyjärvi
Asukkaita	kpl	2 900	1 400
Pinta-ala	km ²	730	470
Kesämökkejä	kpl	2 867	252
Kiinteistövero, rakennukset	€	1 010 320	404 402
josta kesämökit	€	518 016	82 253
Verotettavat tulot yht. 2019	€	38 168 903	15 281 554
Kunnallisvero	€	8 015 470	3 323 738
Osuus yhteisöveroista	€	1 161 850	703 676
Kiinteistövero yhteensä	€	1 487 342	388 063
Vuosikate €/asukas		319	-1 154
Lainakanta €/asiakas		3 061	8 341

Yleistä

- Voimalat aiheuttavat todennetusti häiritsevää melua, välkettä ja varjostusta. Tähän asti tuulivoimaa edustava yhtiö on tehnyt ns. haittamallinnuksen. Mallinnuksen tulisi tehdä riippumaton asiantuntija.
- Päijänteen alue on maamme arvokkaimpia alueita, suunniteltujen 300 metristen tuulimyllyjen vaikutus laajaan maisemakuvaan on pysyvä ja merkittävä konkreettinen huononnus, joka ei edistä Padasjoen vetovoimaa.
- *Riippumattoman* tahon pitäisi esittää live-animaatiokuvat hankkeesta Särsjärven pohjoisrannasta, kirkonkylästä ja Padasjoen selältä. (kts <https://tvky.info/2020/01/tuulivoimaloiden-maisemamallinnukset/>)
- Yleisesti käytetty suunnittelukriteeri on, että etäisyys lähimpään asutukseen on 10 kertaa napakorkeus. Tässä hankkeessa etäisyys asutukseen pitäisi olla 1,5 - 2km.
- Monissa kunnissa maksimikorkeus on rajoitettu. Esimerkiksi Padasjoen yleisötilaisuudessa esitetty Perhenniemen kaavamääräyksen mukaan tuulivoimaloiden enimmäiskorkeus (torni + lapa) saa olla enintään 215 metriä. Padasjoen suunnitelma on Suomen korkeusennätys 300 metriä.

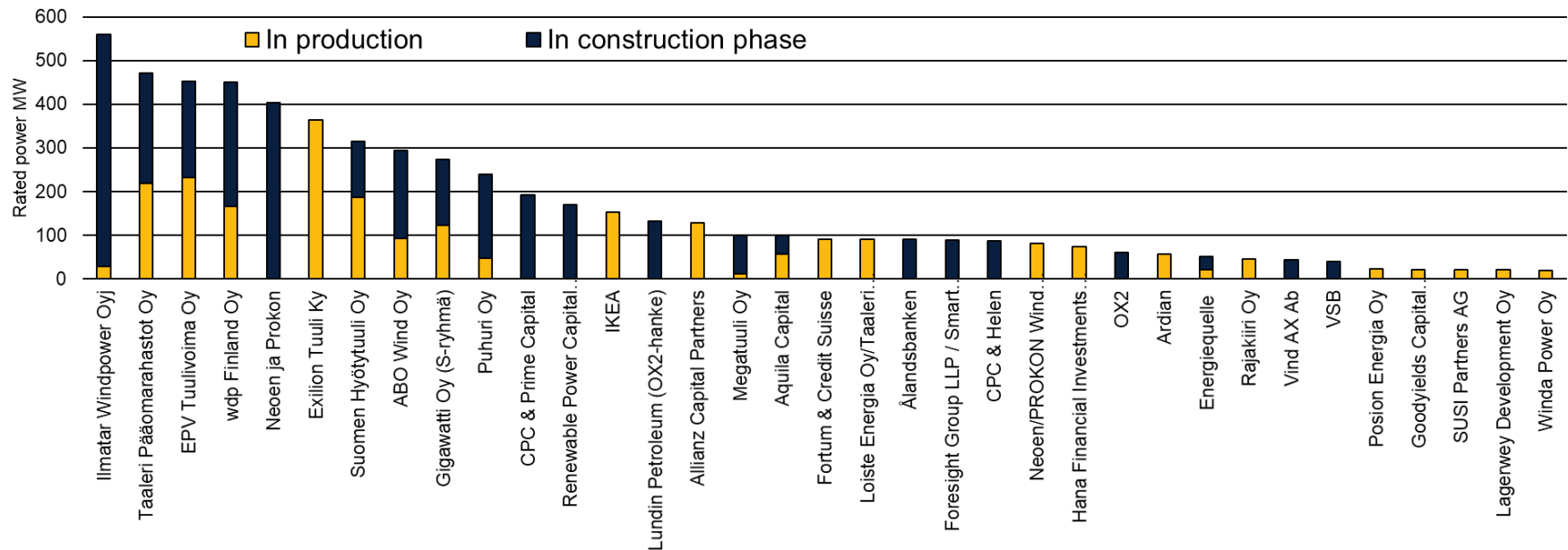
Yhteenveto

- Voidaan todeta, että Padasjoen Experience Nothing -strategia on varsin onnistunut ja luo mahdollisuudet kehittää toimintaa sekä vapaa-ajan asukkaiden että matkailun ympärille.
- Mahdollinen tuulivoimahanke olisi merkittävä riski Experience Nothing -strategialle. Tuulivoimalaitoksen tunnistetut ongelmat vaikuttaisivat kielteisesti sekä vakituisiin, vapaa-ajan asukkaisiin että matkailuun ja sitä kautta paikallisiin yrittäjiin.
- Kiinteistöverouudistuksessa pyritään muuttamaan laskentaperiaatteet niin, että vero paremmin heijastaa käypiä arvoja. Tuulivoimalaitos johtaa kiinteistöjen arvon alenemiseen ja näin automaattisesti asuntojen sekä vapaa-ajan asuntojen kiinteistöveron alentamiseen tulevaisuudessa.
- Padasjoella on maltillinen kiinteistövero. **Nostamalla vapaa-ajan kiinteistöjen veroa nykyisestä 1,2% asteittain kohti 1.4% kunta saisi yhtä paljon lisätuloja kun tuulivoimahankkeesta. Lisäkustannus kiinteistön omistajalle on alle 50 euroa vuodessa. Mitätön summa siitä, ettei tuulivoimaloiden tunnistettuja ongelmia tule, eikä nyt vetovoimaista maisemaa tarvitse pilata lopullisesti.**
- Etätyön yleistyminen johtaa siihen, että Padasjoella voisi olla suuri määrä vapaa-ajan asukkaita ympäri vuoden. Vapaa-ajan asukkaiden keskuudessa on paljon yrittäjiä. Kunta ja yrittäjäyhteisöt voisivat esittää, että etä-työläiset siirtäisivät yrityksensä kotipaikaksi Padasjoen, jolloin osa yhteisöveroista tulisi kunnalle.
- Tuulivoima strategia johtaa siihen, että ulkomaalaiset käärivät voitot ja paikalliset saavat vaatimattoman korvauksen ja isot ongelmat. Haitat ja tappiot paikalliselle yrittäjille ja asukkaille sisältäen vapaa-ajan asukkaat ovat monen kertaisten pienempien tuulivoimaveron verrattuna.
- Mahdollinen myönteinen päätös johtaa valituskierteeseen joka pahimmassa tapauksessa voi kestää jopa 10 vuotta. Valitukset vievät sekä kunnan aikaa että resursseja.
- Kunnassa kannattaisi suosia vapaa-ajan asuntojen muuttamista vakituisiksi.
- Vapaa-ajan asukkaat ovat mielellään mukana kehittämässä tulevaisuuden kestäväää Padasjokea. Jota ei myydä 100 000 eurolla.

Suomen tuulivoima markkina

TOP 35 tuulivoima tuottajia– Käynnissä ja rakenteilla

TOP 35 tuulivoima tuottajia MW

- Käynnissä on noin 2 800 MW ja rakenteilla noin 3 400 MW, yhteensä noin 6 200 MW

Suomen tuulivoima markkina – jo rakenteilla olevat laitokset

- Suomessa on noin 40 tuulipuistoa rakenteilla, niiden yhteenlaskettu teho on 3 427 MW
- Luvitettuja rakennuspaikkoja on noin 16 000 MW:n edestä
- Käynnissä ja rakenteilla on noin 6500 MW.
- Yleinen käsitys on että yli 10 000 MW tuskin rakennetaan koska silloin ei ole kysyntää Suomessa.
- Keskimääräinen sähkökysyntä Suomessa on noin 10 000 MW (80 TWh) ja vuonna 2050 oletetaan noin 12 000 MW (100 TWh)
- **ELI, jo tähän asti kaavoitetulla rakennuspaikoilla pärjätään ainakin seuraavat 30 vuotta.**

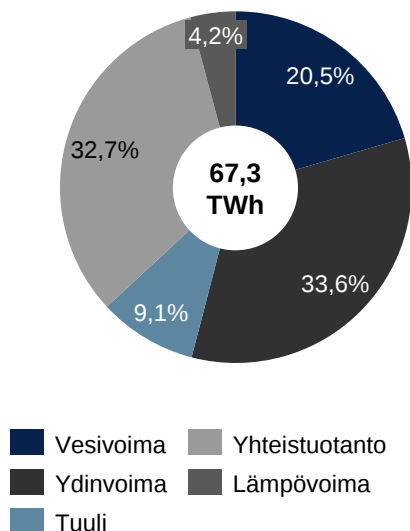
Project name	Owner	Rated power (MW)	Commissioning year
Teuva ja Kurikka, Saunamaa	Megatuuli & Valorem/Octopus	33,6	2021
Kauhajoki, Suolakangas	Megatuuli & Valorem/Octopus	37,8	2021
Kajaani ja Pyhäntä, Piiparinmäki 1	Ilmatar Energy	54,6	2021
Kajaani ja Pyhäntä, Piiparinmäki 2	Ilmatar Energy	156,8	2021
Humppila ja Urjala, Voimamyly	Ilmatar Energy	30	2021
Uusikaarlepyy, Kröpun	OX2	30,1	2021
Vöyri, Storbacken	OX2	30,1	2021
Pyhäjoki, Polusjärvi	Suomen Hyötytuuli	43	2021
Karstula, Korkeakangas	Aquila Capital (OX2-hanke)	43,2	2021
Vaala, Metsälamminkangas	Lundin Petroleum (OX2-hanke)	132	2021
Pihtipudas, Ilosjoki	ABO Wind/Luxcara	29,4	2021
Sievi, Jakoistenkallio	ABO Wind/Luxcara	29,4	2021
Haapajärvi, Välikangas	ABO Wind/Luxcara	100,8	2021
Soini, Konttisuo	Energiequelle	29,96	2021
Eckerö, Långnabba (I & II)	Vind AX Ab	43	2021
Ypjä ja Humppila, Tyrinselkä II	Megatuuli & Pohjoistuuli	17,1	2021
Simo Leipiö III (Sarvisuo)	Tuuliwatti	151,2	2021
Kalajoki, Juurakko	VSB	39,9	2022
Kemijärvi, Salla, Nuolivaara	wpd Finland	96,9	2022
Kurikka, Rasakangas	Ilmatar Energy	40	2022
Teuva, Paskoonharju	EPV Tuulivoima	117,6	2022
Pyhäjoki, Karhunnevan kangas	wpd Finland	188,1	2022
Pyhäjoki, Puskakorpi	Foresight Group LLP / Smart Windpower/GE	88	2022
Perho, Kyyjärvi, Alajoki-Peuralinna	Suomen Hyötytuuli	84	2022
Posio, Murtotuuli	Taaleri	126	2022
Kurikka, Rustari	OX2/Renewable Power Capital	44	2022
Sievi, Puutikankangas	OX2/Renewable Power Capital	44	2022
Siikajoki, Isonvea	Taaleri	126	2022
Mustasaari, Vaasa, Merkkikallio	OX2/Renewable Power Capital	82,5	2022
Haapavesi, Hankilanneva	Puhuri	44,8	2022
Pyhäjoki, Parhalahti	Puhuri	57	2022
Kristiinankaupunki, Lakiakangas III	CPC Finland & Helen	86	2022
Siikalatva (Kestilä), Kokkoneva	ABO Wind	42	2022
Kokkola, Kalajoki, Kannus, Mutkalampi	Neeen ja Prokon	404	2023
Kristiinankaupunki, Lappfjärd	CPC/Prime Capital	192	2023
Alajärvi, Möksy, Louhukangas	Ilmatar Energy	250	2023
Haapavesi, Keso	Puhuri	42	2023
Kannus, Kaulanen	Puhuri	48	2023
Närpiö, Norrskogen	EPV Tuulivoima	102	2023
Pyhäjärvi, Murtomäki	Ålandsbanken	90	2023
TOTAL		3427	

Suomen tuotantorakenne

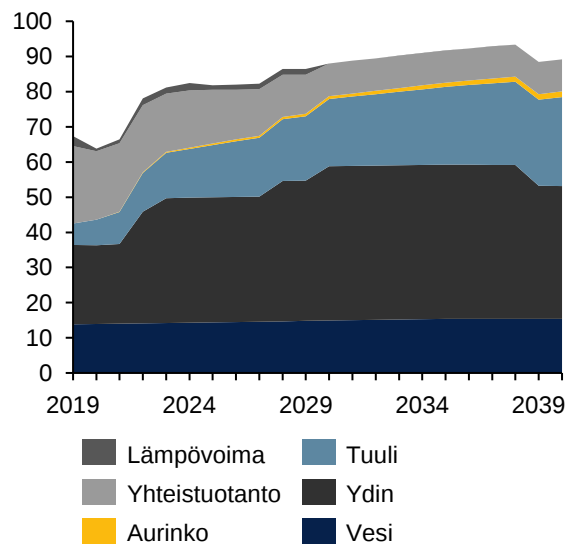
Suomen sähkömarkkina

- Suomen sähkö tuotetaan pääasiallisesti ydinvoimalla ja yhteistuotannolla.. Vuonna 2019 ydinvoiman osuus oli 34% ja yhteistuotannon osuus 33%
- Tuulivoiman osuus oli 2019 noin 10% ja oletetaan sen kasvavan noin 30% vuoteen 2040 mennessä

Sähkön tuotanto 2019

Sähkön tuotanto ennuste (2019-2040)

Tuulivoima tuotanto(2019-2040)

